

ת"פ 54396/11/16 - מדינת ישראל נגד חאלד אלג'לאד

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 54396-11-16 מדינת ישראל נ' אלג'לאד (עציר)

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: חאלד אלג'לאד (עציר)

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו כתב האישום המקורי שהוגש נגד הנאשם תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, שאלה עיקריהן -

בתאריך 10.11.16, סמוך לשעה 14:29, הגיע הנאשם לסניף בנק הדואר ברחוב רגר בבאר-שבע, לאחר שגמלה בליבו ההחלטה לשדוד את המקום. הוא הצטייד בפתק עליו רשום "חבל שאפגע בך יש לי חומצה תעבירי את כל הכסף לשקית" (להלן: "הפתק"), נכנס לסניף הדואר, חבוש במשקפי שמש המסתירים את עיניו, ניגש לאחת הפקידות והגיש לה את הפתק כשהוא אוחז בידו בקבוק שתיה קלה על מנת לגרום לה לחשוב כי הוא אוחז בחומצה, להפחיד אותה ולהניע אותה למסור לו את הכסף. הפקידה נעמדה וצעקה שזה שוד, והנאשם ברח מהמקום.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, כאמור, הוא הורשע בעבירה של ניסיון שוד, לפי סעיפים 402(א) ו-25 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

3. הצדדים הסכימו על העובדה כי מספר ימים לאחר האירוע, הנאשם התייצב בעצמו במשטרה והסגיר עצמו כמי שביצע את העבירה, כאשר באותה העת זהות מבצע השוד לא היתה ידועה למשטרה.

4. בהסדר הטיעון הוסכם, שהתביעה תעתור להטיל על הנאשם 3 שנות מאסר בפועל מיום מעצרו - כולל הפעלת שני מאסרים מותנים, האחד בן ארבעה חודשים והשני בן שמונה חודשים - וההגנה תטען לרכיב המאסר כהבנתה. והוסכם כי יוטלו על הנאשם מאסר על תנאי וקנס.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן הגיש תסקיר על הנאשם, בו צוינו, בין היתר, הדברים הבאים -

הנאשם יליד 1978, נשוי ואב לשני ילדים. בחודש האחרון טרם מעצרו היה ללא קורת גג ולן בבית

עמוד 1

החולים "סורוקה" בחדר מבקרים. סיים 12 שנות לימוד. לאחר סיום לימודיו ועד למעצרו הנוכחי עבד בעבודות שיפוצים, מלבד בתקופה בה ריצה עונש מאסר. שיתף, כי לאחר ששוחרר ממאסרו האחרון, בחודש מאי 2016, התגורר אצל חבר שהינו קבלן בנייה, ועבד בתחום הבנייה. לאחר מכן עבר להתגורר בבאר-שבע, בבית השייך לקבלן אצלו עבד. כחודש לפני מעצרו הסתיים חוזה השכירות. שיתף, כי אמו נפטרה ממחלת הסרטן כשהיה בן 10, והוא ואחיו עברו להתגורר עם אביו ואשתו. תיאר כי אשת אביו נהגה כלפיו באלימות, דבר שהוביל לעזיבתו, ושיתף כי במהלך השנים התגורר אצל סבתו ודודתו והתקשה למצוא יציבות במקום מגורים מסוים.

לנאשם 6 הרשעות קודמות בעבירות רכוש, אלימות, הפרות של הוראות חוקיות וסמים, בגינן נגזרו עליו 6 עונשי מאסר בפועל. ממאסרו האחרון השתחרר בחודש מאי 2016. הנאשם שיתף כי לאחר שעזב את בית אביו חבר לחברה שולית והחל לבצע עבירות.

בהתייחס לעבירה נשוא תיק זה, שיתף. כי 20 יום טרם ביצועה חי ללא קורת גג והיה נתון במצוקה חומרית ורגשית. שיתף כי חשב על האפשרות לבצע עבירה על מנת להיעצר ולקבל במעצר תנאי מחייה בסיסיים. סיפר כי ביום העבירה ישב מול הדואר והחליט באופן אימפולסיבי לשדוד את הסניף, וכאשר הפקידה החלה לצעוק הוא ברח מהמקום. עוד מסר, כי 10 ימים לאחר מכן פנה מיוזמתו לתחנת המשטרה וביקש להיעצר ושיתף במצוקתו שהובילה לכך.

הנאשם ביטא חרטה על התנהגותו בעת ביצוע העבירה והפגיעה בפקידת הדואר, אך נראה כי באותה העת לא היה מסוגל לבחון אלטרנטיבות להתנהלותו.

שיתף כי עד למעצרו הקודם נהג לצרוך אלכוהול בסופי שבוע. סיפר כי בגיל 18 החל להשתמש בסמים מסוג קנאביס באופן אינטנסיבי בנסיבות חברתיות וכשמצבו הכלכלי אפשר לו, התנסה גם בסמים מסוג קוקאין. תיאר כי במסגרת הליך המעצר הקודם השתלב בתוכנית גמילה בכלא, ומאז שחרורו נמנע מצריכת חומרים ממכרים והתמקד בעבודתו ובחיזוק קשריו עם אשתו וילדיו.

הנאשם שיתף כי חש שמשלם מחירים כבדים ומתקשה להתמודד רגשית עם מעצרו ושירות המבחן התרשם כי מעצרו הנוכחי מרתיע עבורו, וכי הנאשם מביע חרטה על מעשיו וחש קושי להתמודד עם הפגיעה שביצע.

שירות המבחן שקל את עברו הפלילי של הנאשם; את התנהלות הנאשם לאורך השנים; את חומרת העבירה; את התייחסותו לעבירה והחרטה שהביע; את הפער בין האופן בו הציג הנאשם את תפקודו התקין בעבודה ובקשר מול משפחתו והימנעותו משימוש בסמים ובין היותו נעדר מערכת תמיכה ונתון במצוקה כלכלית; ואת הקושי שלו לבחון דרכים נורמטיביות לפתרון בעיותיו, והמליץ להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל הרתעתי ומציב גבולות.

טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה עמד על הערכים החברתיים שנפגעו ממעשה הנאשם- הזכות לביטחון אישי; השמירה על זכות הקניין; הגנה על שלום הציבור; והגנה על תחושת בטחונם של העובדים

במקומות המועדים למעשי שוד - והוסיף, כי חומרת עבירת השוד אינה מסתכמת רק בנזק הכלכלי שנגרם, אלא גם בפגיעה בקורבנות השוד, החווים פחד ואימה. טען, כי הנאשם איים על הפקידה וגרם לה לחשוב שיש בידו חומצה, על מנת להפחידה, ולכן הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה. הפנה למדיניות הענישה וציין שנפסק לא אחת כי סניפי דואר ומקומות דומים הפכו בשנים האחרונות לטרף קל לביצוע עבירות שוד. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, טען, כי הנאשם ביצע את מעשהו לאחר תכנון. הוא נכנס לסניף חבוש במשקפי שמש ובידו בקבוק; הוא ביצע את העבירה לבדו; הנזק הפוטנציאלי שיכול היה להיגרם גדול - לא אחת מתפתחים אירועי שוד לסיטואציות אלימות, והנאשם לא תמיד יכול לצפות את תגובת הציבור הנוכח במקום, ובנוסף, גם הנזק הכלכלי שיכל להיגרם גדול, שכן מדובר בנסיון שוד בסניף מרכזי, המחזיק סכומי כסף גדולים. עוד הוסיף, כי ישנם נזקים כלכליים עקיפים הפוגעים במשאבים וגורמים נזק רב. הפנה לפסיקה. ציין כי המאשימה מודעת לנתונים העומדים לזכות הנאשם ובמרכזם העובדה שהנאשם הסגיר עצמו מיוזמתו. טען כי מתחם העונש ההולם את העבירה נע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר. ציין כי לנאשם עבר פלילי, הכולל עבירות רכות ועבירות אלימות. הפנה לתסקיר שירות המבחן ולפערים העולים ממנו. טען כי אין אינדיקציה לשיקום הנאשם. ועתר להטיל על הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל ולהפעיל את המאסרים התלויים ועומדים נגדו באופן שבסופו של דבר יוטלו על הנאשם שלוש שנות מאסר בפועל.

2. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה, והפנה לע"פ 2849/13 בו נקבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות שוד שבוצעו בספונטניות, ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, נע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל. טען כי המתחם לו טוענת התביעה גבוה מהקבוע בפסיקה. הדגיש כי הנאשם הסגיר את עצמו מיוזמתו לאחר 10 ימים משהבין שהוא זרוק ברחובות ואין לו היכן לישון. אשתו וילדיו מתגוררים בבית קטן השייך להוריה של אשתו והנאשם לא חש שם בנוח. טען כי נסיבות ביצוע העבירה קרובות לעבירה שבוצעה ללא יסוד מחשבתי. והוסיף כי בסופו של דבר מעשה הנאשם לא גרם נזק. טען כי רצונו של הנאשם היה להיתפס. וטען כי מתחם העונש ההולם את מעשה הנאשם נע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר. בהתייחס לתסקיר, טען, כי אין המלצה טיפולית משום שהנאשם איננו מכור לסמים או אלקוהול ואיננו זקוק לטיפול מוגדר אלא לתמיכה. ביקש שלא להחמיר עם הנאשם.

3. הנאשם התנצל על מעשיו. טען, כי לאחר ששוחרר ממאסר קודם החל לשנות את דרכיו. הוא החל לעבוד בשיפוצים, ובמשך כחמישה חודשים התגורר ועבד באילת, ולאחר מכן חזר לבאר שבע. סיפר כי במשך חודש ישן על ספסל בבית חולים סורוקה. תיאר כי ביום המקרה נכנס לסניף הדואר כדי לראות האם הוא מכיר שם מישהו שיוכל לתת לו כסף. לאחר שלא פגש אף אחד יצא מהסניף וחזר לשם לאחר כרבע שעה, הרים פתק מהרצפה, רשם עליו את שרשם והגיש את הפתק לפקידה. לאחר שהפקידה החלה לצעוק הוא ברח מהמקום והמשיך לישון בבית החולים. לאחר עשרה ימים ראה שמצבו מתדרדר וחיפש לבצע מעשה שיגרום למעצרו, על מנת לקבל תנאים בסיסיים של לינה ואוכל. הוסיף כי עם שחרורו מהכלא הוא אמור לעבור ליחידת דיור השייכת למשפחת אשתו. ביקש מבית המשפט להתחשב בו.

1. נטילת רכוש הזולת בכח או באיומים, פוגעת באושיות הסדר החברתי ויוצרת תחושת חוסר בטחון ופגיעות.
2. סניפי בנק ומקומות דומים להם, המחזיקים סכומי כסף משמעותיים ופתוחים בפני הקהל הרחב, מועדים לפגיעה. כל אחד יכול להגיע לקרבת הפקיד המחזיק בכסף ובפעולה פשוטה יחסית הוא יכול לאיים עליו ולשדוד ממנו כסף.
3. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה שעבר הנאשם, הם בין היתר, שמירת הגוף, זכות הקניין, הגנה על בטחונם של הנותנים שירות לציבור, ושמירת הסדר ובטחון הציבור.
בהתחשב באופי המקום בו בוצעה העבירה ובאיום שהופנה כלפי הפקידה, הרי שהפגיעה בערכים החברתיים האמורים, הינה משמעותית.
4. העונש הקבוע לעבירת השוד בחלופה בה הורשע הנאשם - 14 שנות מאסר, מדבר בעד עצמו ומסמן לעבר הטלת עונש מאסר משמעותי. ובפועל, מדיניות הענישה בעבירה זו הינה הטלת עונשים חמורים, כולל מאסר בפועל לתקופה משמעותית.
"עבירת השוד מצדיקה השתת ענישה מרתיעה ומכבידה בשל האיום שמבצעה מציבים לביטחונם האישי של אזרחי המדינה ובשל הפחד והמורא שהם משליטים באופן שמשבש את חיי היומיום ומותיר צלקות פיסיות ונפשיות בקרב נפגעי העבירה... בנסיבות אלה, נסוגות נסיבותיו האישיות של העבריין מפני שיקולי הענישה האחרים כגון גמול, הרתעה ומניעה". - ע"פ 8636/12 **תרזיר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.7.2013)
"עבירה זו אסור לה שתקנה אחיזה במחוזותינו ועלינו לפעול לעוקרה היכן שניתן. עבירת השוד פוגעת בציבור הקורבנות המסוים במסגרת האירוע, כמו גם בכלל האוכלוסייה כאשר גורמים עבריינים מאיימים על שלומה ורווחתה. על בתי המשפט להעביר מסר מרתיע לכל מי שבוחר להשיג רווח 'קל' בדרך עבריינית תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכם. כאמור, בנסיבות רגילות הרתעה זו צריכה לכלול מאסר בפועל". - ע"פ 5265/12 **ארז עמור נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (27.12.12)
5. קשת העונשים המוטלים בעבירות השוד, רחבה, והעונש הקונקרטי מושפע - בעיקר - מנתונים ונסיבות הנוגעים למעשה המסוים.
"עבירת השוד היא עבירת אלימות קשה הפוגעת לא רק בנפגעי העבירה עצמם אלא גם בתחושת הביטחון של הציבור בכללותו, ובית משפט זה עמד לא פעם על הצורך בעונשים ממשיים ההולמים את החומרה הרבה הגלומה בה ואת הנזקים הנגרמים בעטיה (ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (27.8.2013); ע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה ט' (27.5.2014)). עם זאת חשוב לזכור כי "קיימת קשת רחבה של מעשי שוד אפשריים הנבדלים זה מזה בנסיבותיהם ובמדרג חומרתם. מידת הפגיעה בערכים החברתיים, וכך גם מדיניות הענישה הנוהגת, תלויים, אפוא, בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו." (ע"פ 772/13 יחיא נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (29.6.2014))

(להלן: עניין יחיא)). כך, לא זהה חומרתו של שוד המתבצע בצוותא באישון לילה לאחר תכנון מוקדם ותוך שימוש בנשק, לחומרתו של שוד המתבצע באופן ספונטני ובלתי מתוכנן על-ידי היחיד. - (ע"פ 4125/14 תאופיק חרב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.01.06))

6. כמובן שישנן דרגות חומרה שונות בעבירת השוד. אולם, כשמדובר בשוד באיומים, האיום הוא העיקר. הוא זה שגורם לקרבן למסור את רכושו לאחר או להימנע מהתנגדות לנטילתו. מבחינה זו, העובדה שהאיום התבטא במסר בכתב ולא באמצעות שליפת סכין או אקדח, אינה מאוד משמעותית.

7. בע"פ 7535/16 **ארז מזרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.11.16) הורשע המערער בעבירה של שוד. הוא הגיע באופנוע לסניף בנק, החנה את האופנוע בסמוך, ונכנס לבנק לבוש במעיל, חבוש בקסדה, מרכיב משקפיים אטומים ומצויד בשקית. הוא התקרב לדלפק, ואמר לפקידה: "זה שוד, יש לי אקדח תביאי לי את הכסף". בתגובה לכך, הכניסה הפקידה לשקית סכום של 3,700 ש"ח. המערער נטל את השקית ועזב את המקום.

בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם** נע בין **12 ל- 42** חודשי מאסר בפועל, **וגזר על המערער 24 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע-

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבלי שהנאשם אוחז בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה לפגוע בביטחונו האישי של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו... בענייננו, במטרה להשיג כסף קל, המערער נכנס לסניף בנק, כשהוא מצויד באמצעים שהוא סבר שישוו את זהותו, איים על הפקידה שעבדה בסניף באותה העת, בטענה כי הוא נושא נשק, והורה לה למלא את השקית שבה אחז בכסף. ברי כי מעשים אלה הינם חמורים, וכפי שהוטעם על ידי בית המשפט המחוזי, הם טומנים בחובם פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור והגנה על הזכות לביטחון אישי - ובכלל זה הגנה על שלומם ותחושת ביטחונם של אלה העושים את מלאכתם ונותנים שירות לציבור. זאת ועוד, הרי שפוטנציאל הפגיעה בענייננו אף מתרחב לערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה. משכך, ואף שהעבירה שביצע המערער אינה ברף חומרה גבוה מבין עבירות השוד, מעשיו מחייבים ענישה הולמת, שיהא בה כדי לשדר מסר עונשי שירתיע את העבריינים הפוטנציאליים מפני ביצוען, ושיהא בה כדי לבטא את שאת נפשו של הציבור מעבירות מעין אלו. זאת, בפרט נוכח הקלות שבה ניתן לבצע עבירות מסוג זה, אשר הפכו לנפוצות במחוזותינו בשנים האחרונות (ראו: ע"פ 1702/16 מדינת ישראל נ' שושני, [פורסם בנבו] פסקה 10 (17.5.2016); ע"פ 1326/14 מחאג'נה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה ז (2.6.2014); ע"פ 3470/11 בוזגלו נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (28.11.2011))... כמו כן, חרף טענותיו של המערער, **אנו סבורים כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות - ולבטח אינו חורג ממנה במידה קיצונית, וכן כי מתחם זה מבטא היטב את הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של**

המערער ואת נסיבות ביצוע... יתרה מכך, בסופו של יום, נחה דעתנו כי העונש שהושת על המערער הוא עונש ראוי, המשקלל בין מלוא הנסיבות לקולה ולחומרה המתקיימות במקרה דנן - לרבות נסיבותיו האישיות של המערער עליהן עמד בערעורו, כך שאין כל מקום להתערבותנו בו. אשר על כן, אין בידינו לקבל את הערעור והוא נדחה בזה."

בע"פ 1702/16 **מדינת ישראל נגד אדי שושני** (פורסם בנבו, 02.05.16) הורשע המשיב בעבירה של נסיון שוד. המשיב נכנס לסניף הדואר המרכזי בירושלים, כשהוא לבוש מעיל וחבוש כובע צמר ומשקפי שמש גדולים שכיסו את מרבית פניו, ניגש לדלפק והעביר לפקידה פתק עליו היה רשום: "לכספרית!!! זה שוד מיד למסור את כול הכסף שבדלפק אני חמוש באקדח ולא יהסס לפרק לך את המוח מול הלקוחות [...]". בתגובה, הפקידה לחצה על לחצן המצוקה וצעקה "זה שוד", ועובדי המקום חשו לכיוונה ועיכבו את המשיב עד להגעת המשטרה לשם.

בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר בפועל וגזר על המשיב 12 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי בן 12 חודשים** באופן מצטבר, ומאסר על תנאי.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והטיל על המשיב **12 חודשי מאסר נוספים** תוך שהוא קובע כי-

"המשיב ביצע מעשה חמור, הטומן בחובו פוטנציאל פגיעה רב בערכים המוגנים של הגנה על חיי אדם, שלומו ובטחונו - ובכלל זה הגנה על פקידים העושים את מלאכתם ונותנים שירות לציבור. פוטנציאל הפגיעה אף מתרחב לערכים המוגנים של הגנה על קניין ועל פעילות עסקית תקינה. לפיכך, מתחייבת ענישה הולמת שתביא לידי ביטוי את שאט נפשו של הציבור מעבירות מעין אלה, ואשר יהיה בה כדי לשדר מסר עונשי שירתיע מפני ביצוע... **דברים אלו נכונים ביתר שאת נוכח הקלות שבה ניתן לבצע עבירות מסוג זה - אשר כל שנדרש לביצוען הוא פתק מאיים - כך שאף אם אין לסווגה ברף החומרה הגבוה מבין עבירות השוד, היא מחייבת ענישה מחמירה ומאסר ממושך בפועל.** יפים לעניין זה דבריו של השופט (כתוארו דאז) א' רובינשטיין במקרה דומה (ע"פ 6752/10 טטראשוילי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה ז (5.4.2011)): "עבירות השוד על סוגיהן מגיעות לפתחם של בתי המשפט חדשות לבקרים, והן לובשות צורות שונות. מהן קשות ואכזריות ומהן ברמה נמוכה יותר; הצד השווה שבהן הוא הרצון להשיג כסף קל. בענייננו מדובר באדם בעל רקע נורמטיבי, אשר ניגש לסניף הבנק ובידיו פתק המורה לפקיד להעביר לו כסף; והנה, זממו עלה בידו, מבלי שיצטרך 'ללכלך את ידיו' בנשיאת נשק או באיומים קולניים. ואולם, כמובן תיאור זה אינו מלא; שכן נקל לשער את האימה האופפת את הקרבן, במקרה זה פקידת הבנק, אל מול השודד - שהרי אין היא יודעת אם יש בידיו נשק ומה כוונותיו האלימות. על כן מתחייב רף ענישה מרתיע, וככלל, מאסר בפועל ..".

מכאן, שהעבירה שבה הורשע המשיב, כשלעצמה, מצדיקה ענישה חמורה מזו שקבע בית המשפט המחוזי, באשר האינטרס הציבורי מחייב שעונשי המאסר יהיו ממשיים ומשמעותיים. מקל וחומר, דברים אלו נכונים נוכח עברו הפלילי המכביד של המשיב - הכולל שורה ארוכה של

הרשעות קודמות, לרבות שלוש הרשעות עוקבות בעבירות של שוד וניסיון שוד - ובהתחשב בהתרשמותו של שירות המבחן, לפיה המשיב מתקשה להפיק תועלת מההזדמנויות הטיפוליות שניתנו לו, ומתקשה להיכנס לתהליך של שינוי ממשי בחייו.

בע"פ 3929/15 **יצחק** נגד **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.11.15) המערער נכנס לסניף בנק והציג לפקידות הבנק פתק בו נרשם "זה שוד! את השטרות או שאוציא אקדח". הפקידה מסרה לו 10,780 ₪, והוא נמלט מהמקום. העבירות בוצעו על רקע התמכרותו של המערער לסמים ובשל מצוקתו הכספית. בית-המשפט קבע כי **מתחם העונש ההולם** נע בין **12 ל-36** חודשי מאסר בפועל. הנאשם כבן 31, בעל עבר פלילי, השתלב בהליך טיפולי במסגרת מעצרו, הודה באשמה והביע חרטה. **ונגזר עליו 22 חודשי מאסר** בפועל, וכן עונשים נלווים. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

בע"פ 1326/14 **מעאד מחאג'נהנגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 02.06.14) המערער הורשע בעבירת שוד. הוא הגיע לסניף דואר ובידו אקדח-דמה, איים על פקיד הבנק ודרש כסף, ומשהוצאה מגירת כסף אל הדלפק גנב 6,650 ₪ ונמלט. המערער היה כבן עשרים בעת ביצוע העבירה, ללא עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם** נע בין **18 ל-42** חודשי מאסר בפועל, **וגזר על המערער 24 חודשי מאסר בפועל**, ומאסר על תנאי. ערעורו על חומרת העונש נדחה.

8. למעשה הנאשם קדם תכנון מסוים. הוא כתב פתק בעל תוכן מאיים. הצטייד בבקבוק להמחשת איום החזקת החומצה. הצטייד במשקפי שמש כדי להקשות על זיהויו. ונכנס לסניף הדואר כדי לשדוד כסף.

הנאשם ביצע את העבירה לבדו, ללא מעורבים אחרים.

הנאשם ברח בטרם לקח רכוש כלשהו, כך שהוא לא גרם נזק כספי ישיר. אולם יש להניח שמי שנחשף לחוויית ניסיון השוד, נפגע מכך בדרך כזו או אחרת.

הנזקים שיכלו להיגרם ממעשה הנאשם, הם בין היתר אובדן הכסף שהוא היה מצליח לקחת, ופגיעות שונות הכרוכות בתגובות למעשה הנאשם.

הסיבה הישירה שבעטיה ביצע הנאשם את המעשה, היא הרצון שלו להשיג כסף קל. ברקע הדברים עומדים מצב כלכלי ואישי מורכבים של הנאשם, אשר לטענתו, מחסורו הביאו ללון על ספסל בבית חולים בבאר-שבע.

בהקשר זה ראוי לציין כי זהות מבצע השוד לא היתה ידועה למשטרה וכי מספר ימים לאחר השוד הנאשם הסגיר את עצמו למשטרה, מיזמתו. הנאשם טען שהוא הסגיר את עצמו בשל נקיפות מצפון ובשל הרצון להיעצר ולקבל תנאי מחייה בסיסיים במסגרת המעצר.

9. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם הוא בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

10. בתאריך 23.12.15 נדון הנאשם בת"פ 34301-09-15 של בית משפט השלום באר-שבע - בעיקר על כך שקשר קשר עם אחרים להתפרצות והסיג גבול בכך שנכנס לבית מגורים בכוונה לבצע גניבה - והוטלו עליו 9 חודשי מאסר בפועל מיום 08.09.15; 4 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירות רכוש או אלימות מסוג עוון; 8 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע או עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע; וקנס בסך 2,000 ש"ח.

11. התביעה מבקשת להפעיל את שני המאסרים המותנים הנ"ל.

אין חולק כי העבירה שביצע הנאשם נכללת בהגדרה של "עבירת רכוש מסוג פשע" ומשכך היא מפעילה את המאסר על תנאי בן שמונת החודשים. כך גם אין חולק כי כעקרון, ומקל וחומר, עבירת "רכוש מסוג פשע", יכולה להפעיל מאסר על תנאי על "עבירת רכוש מסוג עוון". אולם, כאשר שני המאסרים על תנאי - על "עבירת רכוש מסוג פשע" ועל "עבירת רכוש מסוג עוון" - מוטלים באותו גזר דין והעבירה המפעילה היא אחת, מסוג פשע, אין מקום להפעיל את שני המאסרים על תנאי.

הוראות המאסרים על תנאי שהוטלו על הנאשם מורות, כי אם הוא יבצע בתוך פרק הזמן שנקבע עבירת רכוש מסוג עוון, יוטלו עליו 4 חודשי מאסר, ואילו אם הוא יבצע בתוך אותו פרק זמן עבירת רכוש מסוג פשע, יוטלו עליו 8 חודשי מאסר. אך אין ללמוד מהן שאם הוא יבצע עבירת פשע בלבד, שני המאסרים על תנאי יעמדו להפעלה.

12. לנאשם עבר פלילי הכולל שש הרשעות קודמות בעבירות רכוש רבות, עבירות אלימות, הפרות הוראה חוקית ועבירות סמים, והוא נדון למאסרים בפועל. את העבירה כאן הוא ביצע כחצי שנה בלבד לאחר שחרורו ממאסר.

13. בשנים האחרונות, רבו המקרים של "שוד באמצעות פתק". מעשים כאלה מבוצעים בדרך כלל בסניפי בנק או דואר, בהם מוחזקים כשגרה סכומי כסף במזומן והגישה של הציבור אליהם קלה. קל לבצעם, והסיכוי לקבל באמצעותם כסף - גבוה. נתונים אלה עלולים לפתות ועל כן יש להעמיד מולם הרתעה מתאימה, בדמות תג מחיר עונשי המוציא את שכר העברין בהפסדו.

14. הנאשם עצמו הסביר את מעשהו במצוקה כלכלית. מצוקה כזו עלולה לשוב ולהתקיים אצלו ובעקבותיה הוא עלול לשוב ולבצע עבירות להשגת כסף קל. לכן יש צורך להרתיע את הנאשם מפני ביצוע עבירות דומות.

15. לצד נתוני ושיקולי החומרה הכלליים והפרטיים שהוצגו, יש להביא לטובת הנאשם, את הדברים הבאים -

המשטרה לא ידעה את זהות מבצע העבירה ולא חשדה בנאשם בביצועה. הנאשם פנה מיוזמתו למשטרה והודה בביצוע העבירה. לולא פניית הנאשם למשטרה והודאתו, הוא לא היה מובא לדין ולא נענש.

הנאשם הביע חרטה על מעשהו. אין המדובר אך בחרטה מילולית, אלא בכזו שנכרכה בהסגרה

עצמית ובהודאה, שיש להניח שמשמעויותיהן המעשיות היו ברורות לנאשם.

גם בבית המשפט הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשהו. הודאתו חסכה זמן שיפוט ותשומות הכרוכות בניהול המשפט עד תומו.

מצבו הכלכלי והמשפחתי של הנאשם עובר לביצוע העבירה היה בכי רע. הוא היה חסר בית ונאלץ ללון על ספסל בבית חולים. יש רגליים לטענותיו כי הוא פעל מתוך ייאוש וכי הוא ביקש להיעצר כדי לקבל מקום לינה ומזון.

יש לנאשם יכולת לעבוד ובעבר הוא עבד במשך תקופות ארוכות ופרנס את עצמו ואת משפחתו. נתון זה נותן תקווה לשיקום הנאשם.

16. נראה לי שהנסיבות המיוחדות המתקיימות במקרה זה מצדיקות להטיל על הנאשם עונש מתון מזה הראוי למעשה העבירה שביצע כשלעצמו, שמחד יבטא את חומרת המעשה ומאידך יתן לנאשם אופק שיקומי.

17. בהתחשב בכל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו.

ב. אני מפעיל את המאסר על תנאי בן שמונת החודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 34301-09-15 של בית משפט השלום באר - שבע. ארבעה חודשים ממנו ישא הנאשם במצטבר לתקופת המאסר שהוטלה עליו וארבעה בחופף. סך הכל ישא הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל.

ג. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירה שהיא פשע.

ד. קנס בסך ₪ 2,000 או 7 ימי מאסר תחתיו.

18. נסיבות המקרה מדגימות, פעם נוספת, את חשיבות הליווי והתמיכה באסיר עם שחרורו מהכלא. שלטונות שב"ס מתבקשים איפוא לבחון את עניינו של הנאשם, במגמה לסייע לו לשוב ולהשתלב בחברה לאחר ריצוי עונשו.

המזכירות תעביר את גזר הדין לגורמי הטיפול בשב"ס.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה סיוון תשע"ז, 19 יוני 2017, בהעדר הצדדים.